

E împărțită omenirea...

Mihai Eminescu

E împărțită omenirea
În cei ce vor și cei ce știu.
În cei dintâi trăiește firea,
Ceilalți o cumpănesc ș-o scriu.
Când unii țese haina vremii,
Ceilalți a vremii coji adun:
Viața unii dau problemei,
Ceilalți gândirii o supun.

Dar pace este între dânșii:
Ce unii fac iau alți-aminte.
Căci până azi domnește într-înșii
A cărții tale graiuri sfinte.
N-a intrat viermele-ndoielii,
Copil e ochiul lor când vede,
Căința văd urmând greșelii,
Căci omul tot în tine crede.

Al răului geniu arate-mi
Un om din viță pământească,
Ce-ar fi-ncercat ale lui patimi
Înaintea ta să-ndreptățească;
Căci buni și răi trăiesc în tine,
Cuvântul tău e calea lor -
De-a lor abateri li-i rușine,
Căci tu ești ținta tuturor.

Virtutea nu mai e un merit,
Căci merit nu-i când nu e luptă.
Asupra ta ei nu se-ntărât
Cu viața-n joc, cu mintea ruptă;
Mânând cu anii colbul școlii,
Ei cred fără a fi înțeleș,
Din cărți străvechi roase de molii
Își împlu mintea cu eres.

Ei nu pătrund a ta mărire -
Minune-i pentru dânșii tot.
Necercetând nimic în fire,
Nimic nu știu, nimic nu pot;
Căci nu-i supusă lămuririi
Gândirea-n capul înțelept -
La toate farmecele firii

Se bat cu mâinile pe piept.

Urmând a cărților străveche
Statornic, nemișcat învăț,
E surdă azi a lor ureche
Privindu-ți firea cu dispreț;
Legată-n lanț e a lor minte
Și rodul minții e sălbatec,
Se plac în mistice cuvinte
Și-esplică totul enigmatic.